

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
MAGISTERSKÝ OBOR SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ EKOLOGIE
OPONENTSKÝ POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

CIRKULÁRNÍ EKONOMIKA V ČESKÉM PROSTŘEDÍ:

zkušenosti firem a pohled odborníků
vypracovanou Bc. Leonou Leovou

Posudek vypracován: PhDr. Dagmar Milerovou Práškovou

Téma práce se zabývá velmi aktuální problematikou cirkulární ekonomiky (CE), která nabírá na důležitosti především ve spojitosti se evropskou Zelenou dohodou a plánem EU na nízkozhlíkovou ekonomiku do roku 2050. Téma CE je však značně abstraktní a těžko uchopitelné, což dokazuje škála různých názorů na to, co vlastně CE ve skutečnosti je. V tomto ohledu autorka téma uchopila ze široka, vysvětlila jeho hlavní aspekty a výstižně zhodnotila.

Po obsahové stránce bych ráda vyzdvihla jasné definování problému, ale i zohlednění aktuální situace spojené s pandemií COVID-19 a problematikou obrovského nárůstu odpadů. Práce je členěna logicky, od globální perspektivy směrem k tématu CE v České republice, která je hlavním zkoumaným předmětem. Práce se zabývá klíčovými dokumenty, rozebírá i nové téma veřejných zakázek. V teoretické části mi chybělo větší zdůraznění role Nizozemska v aplikaci CE (je to však zmíněno v části případových studií) a popis aktuální situace v ČR (především loni přijatý balíček odpadových zákonů a odsun zákazu skládkování; tyto informace se objevují až v praktické části práce. Oceňuji výběr příkladů firem v jednotlivých sektorech, které ukazují klíčovou problematiku v ČR (záměna třídění za recyklaci, monopol firmy EKO-KOM) i zaměření se na téma recyklátu ve stavebnictví. Příklady dobré praxe se ukazují jako klíčové ve chvíli, kdy si laik těžko představí, jak funguje CE v praxi.

V části věnované metodologii je jasný popis i zdůvodnění výběru metod, které podle mě odpovídají zkoumanému tématu práce. Dovolím si poznámku, že na kódování existují programy pro ulehčení práce (např. Atlas.ti by měl být dostupný přes univerzitu, případně poskytuje omezený online cloudový formát analýzy). Porovnáním postojů zástupců firem a odborníků doplňuje teoretickou část a ukazuje, že teorie od praxe bývá často velmi vzdálená. Na práci vidím dva nedostatky. Ačkoliv autorka jasně deklarovala cíl své práce (zmapování využívání druhotných surovin a oběhového hospodářství v praxi), explicitně chybějí výzkumné otázky, zmíněné v závěru. U některých tvrzení v teoretické části pak chybí reference na zdroj (str. 18, 25, 29, 34).

Co se týče práce s literaturou, domnívám se, že autorka práce pracovala s dostatečným množstvím odborné literatury, české i zahraniční, vzhledem k tématu s převahou zahraniční. Co se týče formální stránky, rozsah práce odpovídá formátu diplomové práce. Práce je zatížena minimálním množstvím překlepů. Za formální nedostatek považuji chybějící číslování grafů, chybějící název u tabulky a celkově chybějící seznam grafů a tabulek obecně, stejně jako chybějící seznam zkratk. Seznam literatury není seřazen abecedně a těžko se v něm orientuje.

Dovolím si na závěr ještě několik subjektivních poznámek k tématu. CE je velmi často chápána úzce jen v souvislosti s nakládáním s odpady, ale hlavním tématem je také prevence vzniku odpadu a zodpovědná spotřeba. Mezi přínosy CE (str. 26) pak určitě nelze opomenout i ochranu životního prostředí a biodiverzity nebo důraz na kvalitu života (well-being). Mezi úskalí (část 2.3.4) lze také zahrnout kritiku ze strany zastánců konceptu nerůstu/degrowth. V tématu veřejných zakázek je zase zásadní někde začít a stát by měl jít příkladem, důležité je proto dostat do zakázek alespoň nějaká cirkulární kritéria (od letošního roku je to navíc povinností zadavatelů zohledňovat sociální a environmentální aspekty). Náklady na cirkulární opatření jsou bezesporu na začátku vyšší, ale je třeba se na tuto problematiku dívat optikou nákladů životního cyclu – Life Cycle Costing – když postavím levný dům z nekvalitních materiálů, budu ho opravovat mnohem dříve, a tak se to v dlouhodobém horizontu nevyplatí. Píši to proto, že cítím potenciál autorky téma rozvíjet dál, ať už v rámci navazujícího studia nebo povolání.

Celkové hodnocení:

Hlavní přínos práce vidím v tom, že jasně ukazuje neutěšený stav CE v ČR a systém fungování, resp. nefungování CE v praxi – jasná nepodpora a neochota státu založená na zájmech určitých lobbystických (odpadářských) skupin; nefunkční recyklační průmysl, problém se získáváním druhotného materiálu (CE dává smysl, když se materiálové toky uzavírají v co nejlokálněji). Velmi pozitivně hodnotím osobní zhodnocení konceptu na konci práce. Práci rozhodně doporučuji k obhajobě.

Celkově tedy práci hodnotím velmi kladně. Známkově bych ohodnotila práci mezi 1 – 2 (práce za 1 by měla být i formálně zcela správně), bodově mezi 15 – 17 body. Během hodnocení je také nutno zohlednit ztíženou možnost studia během posledních 15 měsíců pandemického života. Před komisí by autora mohla zodpovědět, jakou dle jejího názoru hraje osvěta a vzdělávání v případě tématu CE.